

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 114673 21 Rev 2
Banjaluka, 09.09.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, Republike Srpske, zastupane po Pravobranilaštvo Republike Srpske, Banjaluka, protiv tuženog, G.K. iz K.N.U. zastupanog po punomoćnicima, D.P. i A.P., advokatima iz B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 114673 20 Gž 3 od 25.06.2020. godine, na sjednici održanoj dana 09.09.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 114673 20 Gž 3 od 25.06.2020. godine preinačava i sudi:

Žalba tuženog se usvaja, presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 114673 19 P 2 od 17.12.2019. godine preinačava, tako što se zahtjev tužioca u cijelosti odbija.

Tužilac se obavezuje da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 34.561,22 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 114673 19 P 2 od 17.12.2019. godine, obavezan je tuženi da tužiocu isplati 182.083,33 KM sa zakonskom zateznom kamatom u iznosu od 182.083,33 KM i naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.613,75 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 114673 20 Gž 3 od 25.06.2020. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom, da se pobijana presuda preinači i odbije zahtjev tužioca.

U odgovoru na reviziju tužilac je predložio da se revizija odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca koji je u cijelosti usvojen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je rješenjem Vlade Republike Srpske broj ... od 24.04.1997. godine odobreno reprogramiranje glavnog duga i kamata ODP F.d. B., na način, da iznos od 4.370.000,00 dinara, na ime akciza takse i poreza, se otplaćuje u 12 mjesecnih rata počev od 01.05.1998. godine bez kamate, da iznos od 3.374.189,00 dinara, po osnovu poreza na promet, se otplaćuje u 12 mjesecnih rata počev od 01.10.1998. godine, te da iznos od 10.984.497,00 dinara, po osnovu neplaćenih akciza i poreza na promet, se otplaćuje u 24 mjesечne rate bez kamata od 01.10.1999. godine; da je rješenjem Vlade Republike Srpske broj ... od 24.12.1997. godine, reprogramirani iznos glavnog duga i kamate ODP F.d. B., od 4.370.000,00 dinara na ime akciza takse i poreza, od 3.374.189,00 dinara po osnovu poreza na promet i od 10.984.497,00 dinara po osnovu neplaćenih akciza i poreza na promet, zbog pretrpljene ratne štete i podnesenih ratnih tereta, otpisan, na način, da stupanjem na snagu tog rješenja se stavlja van snage rješenje Vlade Republike Srpske broj ... od 24.04.1997. godine; da rješenje Vlade Republike Srpske broj ... od 24.12.1997. godine o otpisu navedenog potraživanja nije doneseno na sjednici Vlade Republike Srpske 24.12.1997. godine, već da je to rješenje donio i potpisao Predsjednik Vlade Republike Srpske G.K.; da je presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 K 001017 99 K, koja je potvrđena presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 0 K 001017 99 K od 30.01.2009. godine, G.K. proglašen krivim zato što je u svojstvu predsjednika Vlade Republike Srpske, a po zahtjevu ODP F.d.B. broj ... od 23.12.1997. godine, ne razmatrajući taj zahtjev na sjednici Vlade, dana 24.12.1997. godine potpisao rješenje broj ... o otpisu neisplaćenih obaveza po osnovu poreza na promet, akcize, takse i dospjelih kamata ODP F.d.B. u iznosu od 570.822,30 KM koji su utvrđeni rješenjem Finansijske policije Područni centar B. broj ... od 10.02.1997. godine, iako mogućnost otpisa neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda nije predviđena zakonskim propisima, na koji način je ODP F.d.B. pribavila imovinsku korist u navedenom iznosu, čime je počinio krivično djelo zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav. 4. u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakona Republike Srpske, za koje mu je izrečena uslovna osuda kojom mu je utvrđena kazna zatvora od dvije godine sa rokom provjere od 3 godine; da je Republika Srpska nakon toga, 14.03.2011. godine podnijela tužbu protiv K.G. radi naknade štete, te zahtjevom iz tužbe tražila, da se tuženi obaveže da joj isplati 570.822,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.05.2009. godine; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, L.M., kojim je izvršena konverzija 18.728.686,00 dinara u konvertibilne marke na dan dospijeća obaveze, proizilazi, da je ukupna vrijednost predmetnog potraživanja 2.239.305,10 KM; da je u toku postupka tužilac smanjio zahtjev iz tužbe, te tražio da se tuženi obaveže da mu umjesto cijelokupnog iznosa, isplati tri prve rate utvrđene rješenjem o reprogramu potraživanja, što prema nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke, shodno kojem je tužilac i precizirao zahtjev, iznosi 182.083,33 KM, sa isto toliko obračunate zakonske zatezne kamate.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan u smislu odredaba člana 12. stav 3. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), a u vezi sa članom 154. stav 1. Zakona obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO), pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene odluke.

Odluke nižestepenih sudova nisu pravilne.

Naime, odredbama člana 11. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 24/98) je propisano,

da neplaćena potraživanja preduzeća prema Republici Srpskoj po osnovu isporuke proizvoda, repromaterijala i opreme, izvršenih usluga i finansijskih pozajmica, nastala do 31.12.1997. godine, se otpisuju (stav 1.).

Obaveze preduzeća prema Republici Srpskoj, po osnovu neplaćenih poreza, doprinosa, carina, akciza i finansijskih pozajmica, nastale do 31.12.1997. godine, prestaju da važe (stav 2.).

Kako je odredbama člana 11. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima propisano, da potraživanja po osnovu neplaćenih poreza, doprinosa, carina, akciza i finansijskih potraživanja, nastale do 31. decembra 1997. godine, prestaju da važe, onda nema sumnje, da je i predmetno potraživanje, nastalo po osnovu poreza, doprinosa i akciza do 31.12.1997. godine, prestalo da važi.

Samim tim neosnovanim se ukazuje i zahtjev tužioca, jer je pravilnom primjenom odredaba člana 11. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima, otpao osnov po kome tužilac s uspjehom može isticati zahtjev u odnosu na tuženog u okviru njegove građansko-pravne odgovornosti za naknadu štete u smislu odredaba člana 154. ZOO.

Slijedom datih razloga valjalo je, primjenom člana 250. stav 1. ZPP, preinaćiti odluku drugostepenog suda i suditi kao u izreci ove presude.

Pravilnom primjenom odredaba člana 397. u vezi sa članom 386. ZPP, valjalo je odlučiti o troškovima parničnog postupka.

Tuženi zastupan po advokatu tražio je troškove, razmatranja spisa, sastava odgovora na tužbu, pristupa na devet odgođenih ročišta, pristupa na pet održanih ročišta, troškove žalbe i revizije, te takse na žalbu, sve sa paušalom od 25% i troškovima PDV od 17 %.

Cijeneći zahtjev za troškove postupka osnovanim u smislu odredaba člana 387. ZPP, a imajući u vidu odredbe člana 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 68/05) ovaj sud nalazi, da je tuženi zastupan po advokatu imao troškove, pristupa na devet odgođenih ročišta u iznosu od 5.782,50 KM, zastupanja na pet ročišta u iznosu od 6.425,00 KM, odgovora na tužbu u iznosu od 1.285,00 KM, takse na žalbu u iznosu od 10.000,00 KM, sastava revizije u iznosu od 2.500,00 KM i dvije žalbe u iznosu od po 2.500,00 KM, što sa troškovima PDV od 17 % ukupno iznosi 34.561,22 KM.

Stoga je u pogledu troškova postupka suđeno kao u stavu drugom izreke ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić

